

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 11. julija 2006*

V zadevi C-313/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Nemčija) z odločbo z dne 24. junija 2004, ki je na Sodišče prispela 26. julija 2004, v postopku

Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk

proti

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung,

ob udeležbi

Fonterra (Logistics) Ltd,

* Jezik postopka: nemščina.

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas in J. Malenovský, predsedniki senatov, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, sodnika, N. Colneric, sodnica, J. Klučka, U. Lõhmus, E. Levits (poročevalec) in A. Ó Caoimh, sodniki,

generalni pravobranilec: L. A. Geelhoed,
sodna tajnica: K. Sztranc, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 27. septembra 2005,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk C. Bittner in J. Gündisch, odvetnika,

- za Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung K.-D. Lutz, Verwaltungsangestellter,

- za Fonterra (Logistics) Ltd E. Gibson-Bolton, solicitor, A. Rinne, odvetnik, C. Firth in C. Humpe, solicitors,

- za nemško vlado C. Schulze-Bahr, zastopnica,

- za francosko vlado G. de Bergues, S. Ramet in A. Colomb, zastopniki,

- za poljsko vlado T. Nowakowski, zastopnik,

- za Komisijo Evropskih skupnosti C. Cattabriga, F. Erlbacher in F. Hoffmeister, zastopniki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi
1. decembra 2005

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na veljavnost členov 25(1), prvi pododstavek, in 35(2) Uredbe Komisije (ES) št. 2535/2001 z dne 14. decembra 2001 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1255/1999 glede uvoznega režima za mleko in mlečne proizvode ter o odprtju tarifnih kvot (UL L 341, str. 29).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo nemškega prava Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk (v nadaljevanju: Egenberger) in Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (Nemški zvezni organ za kmetijstvo in prehrano, v nadaljevanju: BLE) zaradi izdaje uvoznega dovoljenja za maslo z Nove Zelandije po znižanih dajatvah.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

Uredba št. 1255/1999

- 3 Člen 26(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1255/1999 z dne 17. maja 1999 o skupni organizaciji trga mleka in mlečnih izdelkov (UL L 160, str. 48) določa, da se uvoz izdelkov, navedenih v členu 1 te uredbe – tudi masla – v Skupnost opravi ob predložitvi uvoznega dovoljenja.
- 4 Člen 26(2) iste uredbe določa:

„Države članice izdajo dovoljenja vsakemu prosilcu ne glede na njegov sedež v Skupnosti [...]

Uvozna in izvozna dovoljenja veljajo v vsej Skupnosti. Dovoljenja se izdajo na podlagi pologa varščine, ki jamči, da se izdelki uvažajo ali izvažajo v času veljavnosti dovoljenja; razen v primeru višje sile se varščina zapleni v celoti ali deloma, če se izvoz ali uvoz v tem obdobju ne opravi ali se opravi samo delno.“

- 5 Na podlagi člena 26(3)(c) te uredbe Komisija Evropskih skupnosti sprejme druga podrobna pravila za uporabo tega člena.
- 6 Člen 29(2) Uredbe št. 1255/1999 določa metode, ki se lahko uporabljajo za carinske kontingente (tarifne kvote), in opredeljuje, da se morajo izogibati diskriminaciji med vpletenimi subjekti.

Uredba št. 2535/2001

- 7 Člen 25(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2535/2001 določa:

„Uvozna dovoljenja za proizvode, navedene v Prilogi III po označeni stopnji dajatve, se izdajo samo ob predložitvi ustreznega potrdila IMA 1 [Inward Monitoring Arrangement] za v njem označeno skupno neto količino.“

- 8 V zvezi s tem Priloga III k tej uredbi določa obseg kvot in uvozne carinske stopnje za maslo s poreklom z Nove Zelandije. Iz devete uvodne izjave te uredbe med drugim

izhaja, da dovoljenje IMA 1, ki ga izdajo pristojni organi držav izvoza, potrjuje, da so glede proizvodov, uvoženih v Evropsko skupnost, izpolnjeni pogoji za upravičenost do znižanih stopenj.

- 9 V skladu s členom 32(2) Uredbe št. 2535/2001 so potrdila IMA 1 veljavna samo, če jih je izdal organ države izvoza, ki je naveden v Prilogi XII. Glede Nove Zelandije ta priloga določa, da je organ za izdajo dovoljenja Food Assurance Authority (organ za nadzor prehrane) v okviru novozelandskega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo. Poleg tega Priloga IV k tej uredbi določa pravila za preverjanje mase in vsebnosti maščob v maslu z Nove Zelandije ter pogoje za izpolnjevanje in preverjanje dovoljenja IMA 1 glede tega proizvoda.
- 10 Iz člena 34 Uredbe št. 2535/2001 izhaja, da se določbe členov od 34 do 42 te uredbe uporabljajo za maslo z Nove Zelandije. Člen 35(2) te uredbe določa:

„Zahtevki za uvozna dovoljenja se lahko predložijo le v Združenem kraljestvu.

Združeno kraljestvo spremlja vsa potrdila IMA 1, ki so bila izdana, preklicana, spremenjena, popravljena ali pa so bile zanje izdane kopije. Zagotovi tudi, da skupna količina, za katero so uvozna dovoljenja izdana, ne presega kvote za katero koli uvozno leto.“

Predpisi Svetovne trgovinske organizacije

- 11 Člen XVII (1)(a) Splošnega sporazuma o carinah in trgovini z dne 30. oktobra 1947, v različici, ki se uporablja od 1. marca 1969 (v nadaljevanju: GATT), določa:

„Vsaka pogodbeni stranka se zaveže, da bo, če ustanovi ali obdrži državno podjetje, ne glede na to, kje to je, ali če dodeli nekemu podjetju, pravno ali dejansko, izključne ali posebne pravice, to podjetje pri svojih nakupih ali prodajah prek uvoza ali izvoza ravnalo v skladu s splošnimi načeli o prepovedi diskriminacije, ki jih ta sporazum določa za zakonodajne ali upravne ukrepe pri uvozu ali izvozu, ki ga opravijo zasebni trgovci.“

- 12 Na podlagi člena 1(3) Sporazuma o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj, ki je priloga k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljevanju: STO), ki je bil sprejet na Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994) (UL 1994 L 336, str. 151), se pravila za izdajanje uvoznih dovoljenj uporabljajo nevtrarno ter se izvajajo pravično in enakopravno.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 13 Novozelandski zakonodajalec je z zakonom o prestrukturiranju mlečne industrije (Dairy Industry Restructuring Act 2001, v nadaljevanju: zakon iz leta 2001), ki je

pričel veljati 27. septembra 2001, dodelil izključno dovoljenje za izvoz masla z Nove Zelandije v Evropsko unijo po nižanih carinskih stopnjah družbi New Zealand Dairy Board (v nadaljevanju: NZDB), ki se je pred kratkim združila z drugimi proizvajalci mleka in postala Fonterra Cooperative Group Ltd (v nadaljevanju: Fonterra), trgovinska zadruga novozelandskega prava. Zakon iz leta 2001 prepoveduje vsak odstop tega izvoznega dovoljenja tretjim osebam. Zadruga Fonterra izvažata maslo z Nove Zelandije v Evropsko unijo izključno prek NZMP Logistics (v nadaljevanju: NZMP), ki je ena od njenih hčerinskih družb s sedežem v Združenem kraljestvu. Torej je družba NZMP v Evropski uniji izključni uvoznik za maslo z Nove Zelandije po nižanih dajatvah.

- 14 Glede tega bi bilo mogoče postopek uvoza opisati tako: Food Assurance Authority izda dovoljenje IMA1 družbi NZDB, ki ga prenese na družbo NZMP potem, ko ji je prodala maslo. Ta hčerinska družba v Združenem kraljestvu vložijo zahtevek za uvozno dovoljenje v skladu z Uredbo št. 2535/2001 skupaj z dovoljenjem IMA 1, uvozi maslo z Nove Zelandije v Evropsko unijo, ga ocarinjenega in obdavčenega proda in tako pridobi razliko med ceno ob uvozu in višjo ceno v Skupnosti.
- 15 Družba Egenberger je 25. avgusta 2003 pri organu BLE vložila zahtevek za uvozno dovoljenje za maslo z Nove Zelandije po nižanih dajatvah. Organ BLE je to zahtevo z odločbo z dne 2. oktobra 2003 zavrnil, ker mu družba Egenberger ni predložila dovoljenja IMA 1 in ker je mogoče zahtevek za uvozno dovoljenje za maslo z Nove Zelandije po nižanih dajatvah vložiti le v Združenem kraljestvu.
- 16 Družba Egenberger je zoper to odločbo vložila pritožbo pri Verwaltungsgericht Frankfurt am Main in v njej navedla, da so nekatere določbe iz Uredbe št. 2535/2001 v nasprotju s členom 28 ES, členom 34(2) ES, drugi pododstavek, in členom 82 ES.

Družba Egenberger glede tega opozarja, da je že aprila 2001 zadrugi Fonterra poslala ponudbo za nakup masla z Nove Zelandije. Vendar je bila ta ponudba zavržena, ker zadruga Fonterra izvažata maslo po nižani dajatvi v Evropski uniji le prek družbe NZMP. Zato družba Egenberger ni mogla pridobiti zahtevanega dovoljenja IMA 1 niti kupovati masla z namenom uvoza.

17 Predložitveno sodišče tako kot družba Egenberger dvomi o veljavnosti člena 35(2) in člena 25(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2535/2001. Trditev utemeljuje s štirimi točkami.

18 Prvič, to sodišče na eni strani navaja, da je člen 35(2) Uredbe št. 2535/2001 v nasprotju s členom 34(2), drugi pododstavek, ES, ker omogoča potencialnim uvoznikom masla z Nove Zelandije s sedežem v Združenem kraljestvu, da zahtevek za uvozno dovoljenje vložijo pri organih za upravljanje s trgovino v svoji državi, medtem ko morajo vsi drugi uvozniki tak zahtevek vložiti v drugi državi članici, in sicer v Združenem kraljestvu. Za te uvoznike naj bi to pomenilo dodatne stroške in naj bi imelo odvrčalni učinek zlasti v primeru majhnih in srednjih podjetij. Poleg tega naj bi bila ta določba v nasprotju s členom 26(2) Uredbe št. 1255/1999, ki določa, da dovoljenja izdaja država članice.

19 Na drugi strani naj bi bil tudi člen 25(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2535/2001 v nasprotju s prepovedjo diskriminacije iz člena 34(2), drugi pododstavek, ES in člena 29(2) Uredbe št. 1255/1999, ker naj bi v praksi povzročil izključitev vseh potencialnih uvoznikov masla z Nove Zelandije v okviru izvoznih kvot po nižanih dajatvah, razen družbe NZMP, ki je edino podjetje, ki si lahko pridobi dovoljenje IMA 1.

- 20 Drugič, predložitveno sodišče meni, da so sporne določbe Uredbe št. 2535/2001 v nasprotju s členom 28 ES.
- 21 Meni, na eni strani, da člen 35(2) te uredbe podjetjem, ki nimajo sedeža v Združenem kraljestvu, otežuje dostop do uvoznih kvot za maslo z Nove Zelandije po znižanih dajatvah in s tem omejuje svobodno trgovino v Skupnosti.
- 22 Na drugi strani naj bi člen 25(1), prvi pododstavek, te uredbe omejeval pretok masla z Nove Zelandije v Skupnosti zaradi protikonkurenčnega ravnanja zadruga Fonterra, ki drugim uvoznikom, razen družbi NZBM, odklanja prodajo tega proizvoda po znižanih dajatvah.
- 23 Tretjič, predložitveno sodišče navaja, da člen 25(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2535/2001 v pravni red Skupnosti uvaja novozelandsko zakonodajo, ki zadrugi Fonterra podeljuje monopol pri izvozu masla z Nove Zelandije po znižanih dajatvah. Glede tega naj bi bila tudi ta določba v nasprotju s členom 82(1) ES.
- 24 Četrtič in zadnjič, sporne določbe Uredbe št. 2535/2001 naj bi bile v nasprotju s členom XVII (1)(a) GATT in tudi členom 1(3) Sporazuma o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj. Predložitveno sodišče namreč meni, da je bil namen zakonodajalca Skupnosti ob sprejetju Uredbe št. 2535/2001 izvajanje obveznosti, sprejetih v okviru STO. Tako naj bi bilo mogoče v skladu s sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 7. maja 1991 (Nakajima proti Svetu, C-69/89, Recueil, str. I-2069), zakonitost tega akta presojati po pravu, ki se uporablja za STO.

- 25 Po eni strani naj bi bil s prevzemanjem novozelandske zakonodaje, ki je v nasprotju z določbami GATT, v sekundarno zakonodajo Skupnosti, člen 25(1) Uredbe št. 2535/2001 v nasprotju z načelom prepovedi diskriminacije, kot je določena v členu XVII (1)(a) GATT.
- 26 Po drugi strani naj pravila, določena v členih 35(2) in 25(1) Uredbe št. 2535/2001, ne bi bila niti nevtralna niti primerna in naj bi bila torej v nasprotju s členom 1(3) Sporazuma o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj.
- 27 V teh okoliščinah je Verwaltungsgericht Frankfurt am Main prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali člen 35(2) Uredbe [...] št. 2535/2001 [...] krši nadrejeno pravo Skupnosti, še posebej prepoved količinskih omejitev pri uvozu in vseh ukrepov z enakim učinkom iz člena 28 ES, prepoved diskriminacije iz člena 34(2), drugi pododstavek, ES in člen 26(2) Uredbe 1255/1999/ES [...], in je zato ničen?
2. Ali člen 25(1) Uredbe [...] št. 2535/2001 [...] krši nadrejeno pravo Skupnosti, še posebej prepoved diskriminacije iz člena 34(2), drugi pododstavek, ES in prepoved diskriminacije iz člena 29(2), drugi pododstavek, Uredbe [...] št. 1255/1999 [...], člen 28 ES in člen 82(1) ES, in je zato ničen?

3. Ali člena 25(1) in 35(2) Uredbe št. 2535/2001 [...] kršita člen XVII (1)(a) GATT in člen 1(3) Sporazuma o postopkih za izdajanje uvoznih dovoljenj in sta zato nična?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- ²⁸ S prvim vprašanjem predložitveno sodišče sprašuje, ali je v delu, v katerem člen 35(2) Uredbe št. 2535/2001 določa, da je treba zahtevek za uvozno dovoljenje za maslo z Nove Zelandije obvezno vložiti v Združenem kraljestvu, neveljaven, ker naj bi bil v nasprotju z načelom prepovedi diskriminacije iz člena 34(2), drugi pododstavek, ES in člena 26(2) Uredbe št. 1255/1999 in z načelom prepovedi količinskih omejitev pri uvozu ter vseh ukrepov z enakim učinkom, določenih v členu 28 ES.

Sodišču predložena stališča

- ²⁹ Družba Egenberger, organ BLE ter nemška, francoska in poljska vlada navajajo, da se zadevna diskriminacija nanaša na metodo dodeljevanja uvoznih kvot, in sicer kraj vložitve zahtevkov (Združeno kraljestvo) za pridobitev uvoznega dovoljenja za maslo z Nove Zelandije. Opominjata namreč, da se za druge proizvode iz skupne organizacije trga mleka in mlečnih izdelkov zahtevkov za uvozno dovoljenje lahko vložijo pri različnih nacionalnih organizacijah.

- 30 Sicer pa naj bi dejstvo, da je treba zahtevek za uvozno dovoljenje vložiti v Združenem kraljestvu, postavljalo gospodarske subjekte s sedežem v drugi državi članici v slabši položaj, ker naj bi taka zahteva tem subjektom povzročala dodatne stroške. Vendar naj tako razlikovanje v obravnavanju ne bi bilo z ničimer upravičeno.
- 31 Zadruga Fonterra in Komisija navajata, da ima slednja na področju kmetijske politike široko pravico do odločanja po prostem preudarku. Tako naj dejstvo, da isti ukrep različno vpliva na različne uvoznike, ne bi pomenilo diskriminacije, če bi ta ukrep temeljil na objektivnih merilih in bi bil prilagojen celotnemu delovanju skupne organizacije trga. Glede tega naj bi bil predmet sporne določbe doslednejše zagotavljanje pravilnosti uporabe zadevnih tarifnih kvot in olajševanje njihovega nadzora.
- 32 Nevšečnosti, ki iz tega postopka nastajajo za potencialne uvoznike masla z Nove Zelandije s sedežem v drugih državah članicah, naj bi bile zelo zmanjšane, ker naj bi jim Uredba št. 2535/2001 omogočila, da lahko zahtevek vložijo v jeziku po svoji izbiri in da pripadajoči stroški ne presegajo stroškov, ki nastanejo v okviru običajnih trgovinskih razmerij. Tako naj bi bilo to različno obravnavanje objektivno upravičeno in omejeno na to, kar je nujno potrebno za doseganje zasledovanega cilja.

Presoja Sodišča

- 33 Uvodoma je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso člen 34(2), drugi pododstavek, ES, ki določa prepoved diskriminacije v okviru skupne kmetijske politike, le poseben izraz splošnega načela enakosti, po katerem naj se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je

tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej zlasti sodbe z dne 17. aprila 1997 v zadevi EARL de Kerlast, C-15/95, Recueil, str. I-1961, točka 35; z dne 13. aprila 2000 v zadevi Karlsson in drugi, C-292/97, Recueil, str. I-2737, točka 39; z dne 6. marca 2003 v zadevi Niemann, C-14/01, Recueil, str. I-2279, točka 49, in z dne 30. marca 2006 v združenih zadevah Španija proti Svetu, C-87/03 in C-100/03, ZOdl., str. I-2915, točka 48).

34 V tem primeru ni mogoče zanikati, da so uvozniki masla z Nove Zelandije s sedežem v Združenem kraljestvu v položaju, ki je primerljiv s položajem uvoznikov s sedežem v drugi državi članici.

35 Vendar pa s tem, da se zadnjim nalaga, naj vložijo zahtevek za uvozno dovoljenje v drugi državi članici, kot v tisti, v kateri imajo sedež, člen 35(2) Uredbe št. 2535/2001 privede do različnega obravnavanja teh potencialnih uvoznikov in uvoznikov s sedežem v Združenem kraljestvu. Dejstvo, da morajo uvozniki vložiti zahtevek v drugi državi članici, jim lahko namreč povzroči težave, ki jih uvozniki s sedežem v Združenem kraljestvu nimajo. Glede tega ne gre toliko za uvedeni jezikovni sistem – ker so obrazci za zahtevek za izdajo dovoljenja na voljo v vseh uradnih jezikih – kot za nevspečnosti, povezane z upravnim in eventualnim pravnim postopkom, v tujem upravnem in pravnem sistemu, ki bi lahko uvoznike s sedežem v drugi državi članici postavile v manj ugoden položaj in jih odvrnile od vložitve zahtevka za uvozno dovoljenje.

36 Glede trditve, ki sta jo navedli Komisija in zadruga Fonterra, da naj bi bil sodni nadzor Sodišča nad določbo, ki jo je sprejela Komisija na področju skupne kmetijske politike, omejen na nadzor očitnih napak pri presoji oziroma zlorabe ali preseganja pooblastil, je treba spomniti, da Uredba št. 2535/2001 temelji na členih 26(3) in 29(1)

Uredbe št. 1255/1999 in da je Svet v členu 29(2) te uredbe izrecno navedel, da se morajo metode za dodeljevanje kontingentov (tarifnih kvot) „[i]zogniti [...] diskriminaciji med vpletenimi subjekti“.

37 V teh okoliščinah je treba preizkusiti, ali sporno določbo, tako kot to zatrjuje Komisija, objektivno upravičuje skrb za zagotavljanje pravilnosti uporabe kvot in olajševanja njihovega nadzora.

38 Komisija zatrjuje, da naj dovolitev pristojnim organom drugih držav članic, da za maslo z Nove Zelandije izdajajo dovoljenja za uvoz po znižanih dajatvah, ne bi omogočila doseči ciljev, ki bi upravičevali omejitev pristojnosti za izdajanje teh dovoljenj na eno samo državo članico, ker se ti cilji lahko dosežejo le s sistemom, ki ga uvaja člen 35(2) Uredbe št. 2535/2001.

39 Glede tega je treba spomniti, da je pri uvozu drugih kmetijskih proizvodov pristojnost za izdajo dovoljenj določena v korist pristojnih organov vsake države članice (glej zlasti, kar zadeva druge mlečne izdelke, za katere je treba imeti dovoljenje IMA 1, naslov 2, poglavje III, oddelek 1, Uredbe št. 2535/2001 ter člene od 11 do 16 te uredbe, ki se nanašajo na mlečne izdelke, za katere se ne zahteva nobeno dovoljenje IMA 1). Zato ni mogoče trditi, da je omejitev pristojnosti za izdajanje uvoznih dovoljenj za maslo z Nove Zelandije na eno samo državo članico nujna za uresničitev cilja pravilnosti uporabe kvot in olajšanja nadzora.

40 Cilj, ki ga navaja Komisija, torej ne upravičuje nevšečnosti, ki nastanejo zaradi zahteve, da je treba zahtevek za uvozno dovoljenje vložiti v Združenem kraljestvu, in jih imajo gospodarski subjekti, ki nimajo sedeža v tej državi članici, niti, posledično, razlik v obravnavanju med uvozniki, ki izhaja iz člena 35(2) Uredbe št. 2535/2001.

41 Zato je ta določba diskriminatorna in torej v nasprotju s členom 34(2), drugi pododstavek, ES.

42 Glede na navedeno in ne da bi bilo treba odgovoriti tudi na druge dele prvega vprašanja, je treba ugotoviti, da je člen 35(2) Uredbe št. 2535/2001 neveljaven, ker določa, da se zahtevki za uvozno dovoljenje za maslo z Nove Zelandije po znižanih dajatvah lahko predložijo le v Združenem kraljestvu.

Drugo vprašanje

43 Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali so določbe Uredbe št. 2535/2001, ki izvajajo pravila za uvoz masla z Nove Zelandije po znižanih dajatvah, in sicer člena 25 in 32 te uredbe v povezavi s prilogami III, IV in XII k tej uredbi, neveljavne, ker naj bi bile v nasprotju z načelom prepovedi diskriminacije, ki je določeno v členu 34(2), drugi pododstavek, ES in v členu 29(2) Uredbe št. 1255/1999 ter s členoma 28 ES in 82 ES, če se v praksi kažejo prek sistema dodeljevanja tarifnih kvot tega proizvoda, ki – kot v okoliščinah obravnavanega primera – možnost pridobitve uvoznega dovoljenja omejuje na eno samo podjetje.

44 Družba Egenberger ter nemška in poljska vlada zatrjujejo, da je določba člena 25(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2535/2001 v nasprotju s prepovedjo diskriminacije, določene v členu 34, drugi odstavek, ES. Glede tega družba Egenberger poudarja, da je učinek te določbe spodbujanje protikonkurenčnega ravnanja zadruga Fonterra in krepitev njenega prevladujočega položaja, kar je posledica diskriminacije med potencialnimi uvozniki Skupnosti masla z Nove Zelandije in evropsko hčerinsko družbo zadruga Fonterra, družbe NZMP.

- 45 Komisija in zadruga Fonterra menita, da se za zatrjevano protikonkurenčno ravnanje te zadruga niti posredno ne uporablja normativna vsebina tega člena 25(1), saj ta določba ne vsebuje nobene diskriminacije med potencialnimi uvozniki Skupnosti masla z Nove Zelandije po znižanih dajatvah.
- 46 Uvodoma je treba spomniti, da sta člena 34, drugi pododstavek, ES in člen 29(2) Uredbe št. 1255/1999 izraz enega in istega načela, in sicer načela prepovedi diskriminacije.
- 47 Iz členov 26(3) in 29 Uredbe št. 1255/1999 izhaja, da je Svet naložil Komisiji, naj ob upoštevanju načela prepovedi diskriminacije določi pravila za dodeljevanje tarifnih kvot za maslo z Nove Zelandije po znižanih dajatvah.
- 48 Na tej podlagi je Komisija izbrala sistem uvoznih dovoljenj, ki se izdajajo na podlagi predloženih dovoljenj IMA 1. V skladu z deveto uvodno izjavo Uredbe št. 2535/2001 ta sistem, na podlagi katerega država izvoznica zagotavlja, da so izvoženi proizvodi skladni z opisom, znatno poenostavlja postopek uvoza.
- 49 Glede masla z Nove Zelandije je bilo izdajanje dovoljenja IMA 1 za maslo, uvoženo po znižanih dajatvah v Skupnost, v skladu s Prilogo XII k Uredbi št. 2535/2001 zaupano Food Assurance Authority. V skladu s členom 25(1) te uredbe se uvozno dovoljenje za maslo z Nove Zelandije po znižanih dajatvah izda samo ob predložitvi ustreznega potrdila IMA 1 pristojnim organom.

50 Spomniti je treba, da ima Komisija določeno možnost za odločanje po prostem preudarku pri izbiri upravnih sredstev za izpolnitev naloge, ki ji jo je dodelil Svet na podlagi členov 26 in 29 Uredbe št. 1255/1999.

51 Komisija je pri tem dolžna zagotoviti spoštovanje načela prepovedi diskriminacije, kot je določen v členu 29(2) Uredbe št. 1255/1999.

52 Ob upoštevanju navedenega je treba preučiti združljivost načela prepovedi diskriminacije in sistema izdaje uvoznih dovoljenj za maslo z Nove Zelandije po znižanih dajatvah, ki je bil vzpostavljen z zadevnimi določbami Uredbe št. 2535/2001.

53 Na podlagi člena 24(1) zakona z leta 2001 je izključno dovoljenje za izvoz masla z Nove Zelandije po znižanih dajatvah v Evropsko skupnost dodeljeno družbi NZDB. Glede tega je ta družba edina, ki lahko razpolaga z izvoznimi dovoljenji in dovoljenji IMA 1, ki ustrezajo količini izvoženega masla.

54 Ni sporno, da družba NZDB maslo z ustreznimi dovoljenji IMA 1 z namenom uvoza v Evropsko skupnost prodaja izključno evropski hčerinski družbi, družbi NZMP. Zato je NZMP edina družba, ki lahko maslo z Nove Zelandije uvaža po zmanjšanih dajatvah.

55 Čeprav izbira postopka za pridobitev dovoljenja IMA 1, kot je bil vzpostavljen z Uredbo št. 2535/2001, ustreza ciljem poenostavitve postopka uvoza in boljšega

zagotavljanja spoštovanja tarifnih kvot, pa taka pravila za dodeljevanje teh kvot vendar ne omogočajo, da se iz postopka uvoza masla v Evropsko skupnost izključijo vsi potencialni uvozniki tega proizvoda, z izjemo enega podjetja, in da se povzroči diskriminacija med temi gospodarskimi subjekti.

- 56 Sistem uvoza masla z Nove Zelandije po nižanih dajatvah, kot izhaja iz členov 25 in 32 Uredbe št. 2535/2001 v povezavi s prilogami III, IV in XII k tej uredbi, pa omogoča tako diskriminacijo.
- 57 S tem da je izdajanje dovoljenj IMA 1 zaupala novozelandskim organom v obdobju veljavnosti zakona iz leta 2001, ki je v korist družbe NZDB uvedel izvozni monopol, Komisija ni sprejela potrebnih ukrepov, da bi preprečila diskriminacijo pri izdajanju uvoznih dovoljenj, čeprav ji je bila na podlagi člena 29(2) Uredbe št. 1255/1999 taka obveznost izrecno naložena.
- 58 Glede na navedeno in ne da bi bilo treba odgovoriti na ostale dele drugega vprašanja, je treba ugotoviti, da sta člena 25 in 32 Uredbe št. 2535/2001 v povezavi s prilogami III, IV in XII k tej uredbi neveljavna, ker omogočata diskriminacijo pri izdaji uvoznih dovoljenj za maslo z Nove Zelandije po nižanih dajatvah.

Tretje vprašanje

- 59 Glede na odgovora na prvi dve vprašanji na tretje vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

⁶⁰ Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Člen 35(2) Uredbe Komisije (ES) št. 2535/2001 z dne 14. decembra 2001 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1255/1999 glede uvoznega režima za mleko in mlečne proizvode ter o odprtju tarifnih kvot je neveljaven, ker določa, da se zahtevki za uvozno dovoljenje za maslo z Nove Zelandije po znižanih dajatvah lahko predložijo le v Združenem kraljestvu.**
- 2. Člena 25 in 32 Uredbe št. 2535/2001 v povezavi s prilogami III, IV in XII k tej uredbi sta neveljavna, ker omogočata diskriminacijo pri izdaji uvoznih dovoljenj za maslo z Nove Zelandije po znižanih dajatvah.**

Podpisi